

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71

E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На 04-30/15-2020/162177 від 21.09.2020

**Комітет Верховної Ради України
з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів**

Про надання пропозицій до законопроекту
реєстр. № 3949-1

Мінекономіки на лист Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 21.09.2020 № 04-30/15-2020/162177 опрацювало проект Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення дотримання соціальних та економічних гарантій у зв’язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)” (реєстр. № 3949-1 від 21.08.2020), унесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солод Ю. В. (далі – проект Закону), та повідомляє.

Проектом Закону пропонується внести зміни до Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” (далі – Закон № 1533), положеннями якого передбачити, що допомога по безробіттю призначається з першого дня надання статусу безробітного, її виплата починається з дня призначення з урахуванням вимог щодо відкладення строку виплати допомоги по безробіттю у разі отримання особою вихідної допомоги або інших виплат при звільненні, визначених частиною четвертою статті 31 Закону № 1533, а також встановити, що для осіб, які втратили роботу в період карантину, не застосовуються вимоги щодо виплати допомоги по безробіттю з 8-го дня після реєстрації в державній службі зайнятості, що визначені частиною третьою статті 22 Закону № 1533, вимоги щодо виплати допомоги по безробіттю з 91-го

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

4702-09/58229-01 від 24.09.2020

14:06:10

календарного дня особам, які звільнилися з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин, визначені частиною четвертою статті 23 Закону № 1533, та вимоги щодо скорочення тривалості виплати допомоги по безробіттю на 90 календарних днів у разі звільнення з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин або за угодою сторін, визначені пунктом 1 частини п'ятої статті 31 Закону № 1533.

Зазначені пропозиції відповідно до пояснювальної записки до проекту Закону спрямовані на забезпечення дотримання соціальних та економічних гарантій застрахованих осіб у разі втрати ними частини заробітної плати або доходу внаслідок вимушеного скорочення передбаченої законодавством тривалості робочого часу у зв'язку із зупиненням (скороченням) діяльності через проведення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19).

Разом з тим треба зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641 „Про встановлення карантину та запровадження посиленних протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2” передбачено поступове пом'якшення обмежувальних заходів в залежності від епідемічної ситуації в регіоні або окремих адміністративно-територіальних одиницях регіону, що створює умови для відновлення економічної діяльності суб'єктами господарювання.

Пожвавлення економічних процесів призвело до суттєвого скорочення кількості осіб, які звертаються до державної служби зайнятості за сприянням у працевлаштуванні. Так, якщо у квітні цього року статус безробітного отримали 149 тис осіб, то у травні їх кількість вже становила 97 тис осіб, у червні – 75 тис осіб, у липні – 68 тис осіб, у серпні – 48 тис осіб.

Крім того, про стабілізацію ситуації на ринку праці свідчить також динаміка зростання кількості вакансій, які роботодавці подають до державної служби зайнятості. У серпні поточного року було подано 67 тис вакансій, що на 10% більше, ніж у липні, та на 36% (або на 24 тис вакансій) більше, ніж у квітні.

Водночас треба зазначити, що відповідно до статті 15 Закону України „Про зайнятість населення” (далі – Закон № 5067), роль держави у сфері зайнятості населення полягає не лише у забезпеченні прав населення на матеріальну допомогу на випадок безробіття, а й у реалізації активної соціально-економічної політики, спрямованої на забезпечення повної, продуктивної та вільно обраної зайнятості, сприяння ефективному використанню трудового потенціалу, а також забезпечення економіки кваліфікованими кадрами.

Враховуючи зазначене, запропоновані проектом Закону зміни до Закону № 1533 не підтримуються, оскільки можуть призвести до втрати громадянами мотивації до активного пошуку роботи, зменшення їх професійного рівня та кваліфікації під час періоду безробіття, і як наслідок – погіршити можливість

якнайшвидшого їх повернення до професійного життя та оперативного укомплектування вакансій, поданих роботодавцями до служби зайнятості.

Крім того, проектом Закону пропонується внести зміни до Закону № 5067, положеннями якого передбачити, що допомога по частковому безробіттю на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі – допомога по частковому безробіттю на період карантину) може надаватись особам, зазначеним в частині четвертій статті 4 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон № 2464), що звільнені від сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) (крім осіб, які досягли встановленого статтею 26 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 1058) пенсійного віку, або яким призначено пенсію на пільгових умовах, або за вислугу років).

Також, внесенням змін передбачається надати право на отримання допомоги по частковому безробіттю на період карантину застрахованим особам, включаючи осіб з інвалідністю, які не досягли встановленого статтею 26 Закону № 1058 пенсійного віку та отримують пенсію по інвалідності або соціальну допомогу відповідно до законів України „Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” та „Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю”, в тому числі працівникам, з якими роботодавцем оформлено трудові відносини (крім осіб, які досягли встановленого статтею 26 Закону № 1058 пенсійного віку або яким призначено пенсію на пільгових умовах, або за вислугу років).

Разом з тим треба зазначити, що деяким категоріям громадян пенсія призначається відповідно до законів України „Про державну службу”, „Про службу в органах місцевого самоврядування”, „Про прокуратуру”, „Про статус народного депутата України”, „Про наукову і науково-технічну діяльність”, „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Крім того, окремі категорії громадян мають право на призначення дострокової пенсії за віком (стаття 115 Закону № 1058).

Водночас треба зазначити, що абзацом третім частини першої статті 47-1 Закону № 5067 визначено, що допомога по частковому безробіттю на період карантину надається у разі сплати роботодавцем або фізичною особою – підприємцем, який є застрахованою особою, єдиного внеску протягом шести місяців, що передують даті зупинення діяльності.

Враховуючи зазначене, пропонуємо визначити, що вимоги щодо сплати єдиного внеску, визначені абзацом третім частини першої статті 47-1 Закону № 5067, не поширюються на фізичних осіб – підприємців, які є застрахованими особами, та відповідно до частини четвертої статті 4 Закону № 2464 звільнені від сплати за себе єдиного внеску.

Також треба зазначити, що відповідно до частини четвертої статті 4 Закону № 2464 особи, зазначені у пунктах 4 та 5-1 частини першої цієї статті, звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони отримують пенсію за віком або є особами з інвалідністю, або досягли віку, встановленого статтею 26 Закону № 1058, та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу.

Отже, у разі прийняття запропонованих проектом Закону змін, особи, які звільнені від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони отримують пенсію за віком або досягли віку, встановленого статтею 26 Закону № 1058, та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу, не матимуть права на отримання допомоги по частковому безробіттю на період карантину, що суперечить принципам реалізації рівних прав людини та громадянина на соціальний захист.

Проектом Закону також пропонується встановити, що сума допомоги по частковому безробіттю на період карантину надається будь-яким роботодавцям незалежно від їх належності до суб'єктів малого чи середнього підприємництва (наразі нормами статті 47-1 Закону № 5067 визначено, що за цією допомогою можуть звертатись лише роботодавці із числа суб'єктів малого та середнього підприємництва).

Пропозиція щодо надання допомоги роботодавцям із числа суб'єктів великого підприємництва не підтримується, оскільки статтею 47 Закону № 5067 вже передбачено надання допомоги по частковому безробіттю роботодавцям у випадку, якщо відбулось зупинення (скорочення) виробництва продукції у зв'язку з обставинами невідворотного характеру, або якщо зупинення (скорочення) виробництва є вимушеним, оскільки вичерпано всі можливі заходи запобігання йому або роботодавцем вживаються заходи щодо профілактики та запобігання поширенню епідемії.

З огляду на зазначене, Мінекономіки не підтримує в запропонованій редакції проект Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення дотримання соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)” (реєстр. № 3949-1 від 21.08.2020).

Довідково зазначаємо, що 13.07.2020 прийнято Верховною Радою України в першому читанні проект Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту населення в період карантину, пов'язаного з запобіганням виникнення і поширення

коронавірусної хвороби (COVID-19)” (реєстр. номер 3486 від 15.05.2020), унесений народним депутатом України Третьяковою Г. М.

Зазначеним законопроектом, зокрема, пропонується внести зміни до статті 47-1 Закону № 5067, згідно яких право на допомогу по частковому безробіттю на період карантину відповідно до цієї статті мають застраховані особи, з якими роботодавцем оформлено трудові відносини, в тому числі особи, які отримують пенсію.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО